

# Latweeschu Awises.

Ar augstas Geweschanas = Kummisiones sinnau un nowehleschanu.

Nr. 24. Zeitordseenā 12tā Juhni 1830.

## No Missesmuisch as.

Ganna tohp mahzihts un pamahzihts, ka ne wels, bet paschu zilweku tumchais prahs un mahnu-tizziba tohs beede, wahrdina un pohsti. Bet woi tad wissi schahdai wesseligai mahzibai irraid paklausigi? Kas to dohs. — Tidal pehz noswehtitas jauna gadda deenas pee mums ta ne gudra walloda isplehtahs: ka wels effoht jauna gadda nafti ar weenu jaunu puifi — kusch pahr weenu lauka gabbalu, pehz tehwa tehnu eerad-duma us frohgu gahjis — satizzees, un tam ne ween fawa labbi pasihstama drauga gihni un drahnās rahdijees, bet arri, ka puifis pats pehz isteize, par zetta-beedri un waddomu usmettees, un ta nabbagu puifi pa grahwju grahwjeem us frohgu wesdams, meschā pa-eglēs eeweddīs un tad pats pasuddis. Dauds bija kas no tam run-naja un stahstija, bet tomehr ne wissi weenahdi spreede un dohmaja, zitti teize: kad jau pats pasuddis, kas tad tahdu zetta-weddeju ne pasihst, jo tas jau daschu labbu ta irr waddajis. Bet zitti atkal par tahdu aplamu wallodu un mahnu-tizzibu nosplaudamees fazzijs: ka puifis pats eereibis buhdams effoht opmulsis. Bet ka us preef-schu wairs tahda nelabba tizziba muhsu starpā ne nahktu, tadeht ar gohdigu laffitaju flussā prahā pahrdohmaism: ka katra leeziba, kurrat a patetisiba truhfst, tapatte irr neween weena nepateesa bet arri weena neleetiga un wiftiga leeziba. Bet ka tad warresin mehs finnaht: arrig ta leeziba, ka wels zilwekeem rahdotees un tohs pehz fawas patifschanas kurp gribbedams wad-dajoht, weena nepateesa leeziba irr? Pahrbaudait wissas leetas, un to kas labs irr paturreet, safka Deewa wahrds. Tadehl ir

mehs to leezibu no tahdas wella parahdischanaas gribbam taggab pahrbaudih: raugamees mehs us teem zilwekeem, kurri teizahs wellu redseischi jeb ar to pa zellu gahjuschi, tad atrohdam mehs allaschin 1) ka tas woi weens nemahzihts un mahnu-tizzigs zilweks irr, kam ta svehtu Deewa rakstu finnaschana pawissam truhfst; jeb woi 2) weenu wezzu seewinu, kas wairak ne ko nefaproht ka tikkai behrneem katrā wakkārā no bubbula stahstih, kad nu tahdi behrni leeli tohp, woi tad tas kahds brihmuns, kad tee, kam bubbulis jau no masahm deenahm prahā eeaudsīs, pehz teizahs ar paschu wellu kohpā gahjuschi; 3) un ka katru reisi, kad wels kahdam parahdi-jees, tad tas ne wis deenā bet nafti irraid notizzis. Bet kas tad tē ta waina warrehs buht, kad wels naftis ween un ne wis teem mahziteem, bet tikkai teem mahnu-tizzigeem parahdahs? Neg schi buhs ta waina: ta naftis irr, ta fakti, weena mahte wissas bailibas teem kas winna par tahdu turra, bet tas tizzigs zilweks kas prahā nefchaubahs un wellu ne dohmaht ne-eedohmajas, bet tikkai us Deevu ween palaujahs un winna svechteem wahrdeem un Jesus mahzibahm tizz, un pehz tahm dsihwo, tas arri fawā muh-schā kaut tuhkfostschus gaddus pasaule dsihwotu wellu redseht nedabhuhs. To tizzeet tik teesham ka Deews debbefis!

Bet kad nu ta mehs fawus nepareisus darbus effam ispauduschi,zik wairak peeflahtohs ka tee labbi un pareisi darbi arridsan taptu finnami.

Divi zilweki, abbi labbi draungi buhdami, to eeraddumu turreja, ka tee daschu reisi, kad wal-las-laiks bija, par lusti un laika-kawekli bet to-mehr ne us naudu, kahrtes spehleja. „Woi tad

tee, tee labbi un pareisi darbi.“ Neg, tà dasch gohdigs lassitais ne fazzihs? Bet mehs tam atbildam, kà Sihraks mahza: Pirms tu effi kahdu leetu iswaizajs, ne lamna, pahrmanni pirmak, un tad aprahj. Sir. II, 7. Kad nu weenâ wakkara, kà jau mehds pee tahda nederriga laika-kawekla gaddites, abbi draugi druszin fastrihdejabs, tad tee tuhdal us weetu tannî paschâ wakkara, paschi no fawa prahta, zeeti apnehmees, muhscham wairs fahrtes ne spehleht bet turpretti svehtus rakstus jeb zittas labbas grahmatas lassiti un mahzitees; dehl labbakas apstiprinachanas tahdas apnemchanas tee diwi leezibas-grahmatas norakstija un katris fawu wahrdi tahn appakscha rakstija, bet tahs fahrtes fadefinaja. Skahde, fazzijsa zitti kas to dsirdeja, ar ko tad nu tee warrehs laiku kaweht? Bet winni atbildeja: ka zaur tahdu laika-kawekli neween zilweku sirdis, bet arri tas laiks, kas dahrgaks par wissahm pafaules mantahm ko winneem Deewos no sihras schehlastibas eedewis, tà kà samaitati un apgahniti tohpoht, un ka tee jau effoht fewim dauds labbaku laika-kawekli no-dohmaisch. Ko tee arr pateesi taggad jau isdarra.

J. P.

---

## Stahsti no Kreewu-tautas un walsts.

Gest a nod a l l a.

Muhfu deenu stahsti.

No leelas Kattrihnes lihds muhsu laiseem.

No 1762 lihds 1828.

66 gaddi.

(Skattees Nr. 22.)

Leela Kattrihne fawu peewahrdi zaur to gudribu dabbujusi, ar ko winna 34 gaddus apkahrt Kreewu walsti gohdâ un spehka walbidama neween meerâ, bet arri karra few nepeemirstamu fawu fataifija. Deewos winnu bija ar leelsirdibu,

gaishu prahdu, un schehligu dabbu puschkojis, turklaht winna wissadâ gudribâ dsilli mahzita bija, un wissu lehti nokohpe kas pee winnas walsts labbuma derreja. Winna neween Kreewu rohbeschus isplattijs, bet arri zaur gudreem likumeem walsts labklahschamu tà pazehle, ka winna gan drihs leelam Pehteram lihdsinajama. Winna 1762 ruddeni tappe Moß a wâ frohnta, un par seemu schinni pilfata palikke; pehz atkal us Pehterburgu dewahs, kur pehz weenumeahr mahjoja. Ur derrigahm pawehleschanahm ta wissâs weetâs wezzas sliktas erafhas un buhschanas nozehle, un taisnibu, teesu, gudru mahzibu, augstas skuntes, semmes = kohpschanu, andeli, un wissadu gohda - buhschanu pastubinaja.

(Turplikam walrat.)

---

## Karr-a - d see f m a.

(„Kriegslied“ von Theodor Körner.)

Lehws, Lewi sau zu es!  
Ruhzoht tumisch twaiks man wirsu wellahs,  
Breefmigi sibbeni gar manni schaudahs;  
Lew, karr-a - waldineeks! pawehlohs es —  
Tu manni waddi, Lehws!

Lehws, Tu waddi man,  
Wedd' manni gohdâ, wedd manni nahwê,  
Mans prahs Lewi atsicht ne kawé;  
Deewos kà Tu gribbi, waddi man  
Lehws, Lewi atsichtu gan.

Deewos, Lewi atsichtu!  
Tà pee ruddena plohfigahm wehtrahm,  
Kà eeksch karr-a kaufchanas breefmahm;  
Lew, muhschigs schehlotajs atsichtu,  
Lehws, manni svehti, Tu!

Lehws, manni svehti, Tu!  
Zawâs rohkâs pawehlohs fewi,  
Nemm mannu garru, Tu to man dewi;  
Dishws jeb mirris man svehti, Tu,  
Lehws, Lewi slaweju!

Tehws, Tevi flaweju!  
Mehs ne zibnijam preefsch pasaules leetahm  
Bet mehs tahn svehtakas mantas scheit pestam;  
Mirstoht un uswarroht Lew flaweju,  
Lew, Deews, fewi nodohmu.

Lew, Deews, fewi nodohmu!  
Kad manni tee nahwes pehrkoni mohza  
Un mannas dshqfles man puschu rausta;  
Kad, mans Deews, Lew fewi nodohmu,  
Tehws, Tevi peefauzu!

Zihraues basnizfunga  
muischä 1830.

Undreas.

### M i h e l a.

Pee mannim ne atraddihs ne eesahkumt ned  
gallu, dewinas ne weenahdas mahfas pawadda  
manni un palihds man, kad es weens pats esmu  
tad es negeldu neko, bet kad winnas papreekschu  
eet, tad es dauds wehrtb esmu.

J. P.

### Teefas fludinachanas.

Us pawehleschanu tahn Reiseriftas Gohdibas,  
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,  
no Peenawaas pagasta teefas wissi tee, kam kaut kah-  
das prassishanas pee teeni Krohna Dschuhkstes fai-  
meekeem Zeelschu Zanna un Wahzeeschu Ansha buh-  
tu, kas slitas mahju waldischanas un leelu parradu  
dehl, no fawahm mahjahn islikti un par kurru mantu  
konkursis nospreestis tappis, scheit tohp usfaukt, feschu  
neddelu starpå no appalschralstitas deenas, pee schihs  
pagasta teefas peeteiktees.

Peenawa 17tå Meija 1830.

(E. S. W.) ††† Tschabu Krifch, peefehdetais.  
(Nr. 191.) Joh. E. Szonn, pagasta teefas frihweris.

ra mantu konkursis nolikts tappis, alzinati, lai pee  
saudefhanas sawas teefas, diwju mehneshu starpå,  
prohti lihds 19tu Juhni f. g. ar fawahm prassishas-  
nahm pee schihs pagasta teefas peeteizahs. To buhs  
wehrå nemt!

Ahrlawas-Silles pagasta teefas 19tå Utvila 1830. 2  
††† Zahne Bifsin, pagasta wezzakais.  
(Nr. 13.) P. H. Meyer, pagasta teefas frih-  
weris.

\* \* \*

Us pawehleschanu tahn Reiseriftas Majesteetes,  
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,  
tohp no schihs pagasta teefas wissi tee, kam kahdas  
taisnas parradu prassishanas pee tahn mantas ta Oh-  
glaines faiinneka Vibzunu Zahna buhlu, kas sawas  
mahjas nodevis, un par kurru mantu wiina parradu  
un truhldama inventariuma dehl ta konkurse nolikta  
irr, zaar scho nesfaukt, lai lihds 2tru Augusta f. g.  
pee schihs teefas peeteizahs, un pehz likkumeem to  
spreedumu wehrå nemt.

Ohglainé tannu 2trå Meija 1830. 3

Krischan Segle, pagasta wezzakais.  
(Nr. 28.) Georgi, pagasta teefas frihweris.

\* \* \*

Us pawehleschanu tahn Reiseriftas Gohdibas,  
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,  
tohp no Wehrgalles un Bebbes pagasta teefas wissi  
tee, kam taisnas prassishanas pee ta Bebbes fai-  
meekeem Dukku Zanna, kas sawas mahjas pee truhluma  
inventariuma un zittu parradu labbad wairb nespheh-  
damz waldiht, atdevis, un par kurru mantu konkurse irr  
spreesta, scheitan aizinati un fasaulti, lai diwju mehn-  
eshu starpå, prohti lihds 24tu Juhli f. g. kas tas wee-  
nigais un isslehgshanas termihns buhs, woi paschi,  
woi zaar weetneekeem, kurtahdi peenemammi, pee schihs  
pagasta teefas peeteizahs, un tad sogaida, to schi-  
teefas pehz likkumeem spreedihs. To buhs wehrå  
nemt.

Wehrgalles un Bebbes pagasta teefas ta 24tå Meija  
1830. 3

(S. W.) ††† Bruera Zannis, pagasta wezzakais.  
(Nr. 26.) Skrey, pagasta teefas frihweris.

\* \* \*

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassishas-  
nas pee ta, pee Zauauzes peederriga faiinneka Meis-

Us pawehleschanu tahn Reiseriftas Majesteetes,  
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,  
tohp no Ahrlawas-Silles pagasta teefas wissi par-  
radu dewesi ta, sawas mahjas nesphehribas dehl atde-  
wuschu Ahrlawas faiinneka Nessina Mikela, par kur-

xem, kas sawas mahjas, parradu un inventariuma  
truhkuma dehl pats nodewis, un par kurra mantu zaure  
schihs teefas sprcedumu konkurse irr nolista, tohp aiz  
ginati, pee saudeschanas sawas teefas lihds 12tu Juhli  
Jehi gadda sawas prassishanas scheit peeteikt.

Gauauzes pagasta teefas tai 17ta Meija 1830. 3

Behrtslait Zahne Schulz, pagasta wezzakais.

Al. G. Hammer, pagasta teefas frihweris.

No Grahwendahles pagasta teefas tohp wissi tee,  
lam kahdas parradu prassishanas pee ta fainneeka  
Wezzflokku Jehkaba buhtu, par kurra mantu parradu  
dehl konkurse spreesta, usazinati, lai lihds 11tu  
Juhli f. g. pee saudeschanas sawas melfeschanas, pee  
schihs pagasta teefas peeteizahs, un nolikta termina  
fanahk.

Grahwendahles pagasta teefas tanni 20ta Meija  
1830. 3

Zuklu Krischahn, pagasta wezzakais.  
Herzberg, pagasta teefas frihweris.

### Sittas fluddina schanas.

La Lipstu muischas (Klein Friedrichshof) uhdens-  
fudmalla lihds ar to fudmallasfroghu alkal no Zahneem  
1830 us renti tohp isfohliti. Kam tihk to us renti  
nent, lai ar teefigu apgalmoschanu tanni 24ta un  
31ma Meija un 7ta Juhni deenä Brambergasmuischhas  
pagasta teefas fehdeschanasruhmē fanahk un sawu fo-  
lischanu sinnamu darru. I

\* \* \*

Ka es nu alkal tohs ihstus Wahzu iskaptus no wi-  
sadahni surtehtu no jauna esmu dabbujis un tohs par  
wisslehtaku mafsu pahrdohudu, to es scheit wisseem,  
kas ar teem andele, sinnamu darru.

Jelgawa 21ma Meija 1830. I

Joh. Heinr. Schwollmann.

\* \* \*

Us augstaiku pawehleschanu, tohp wehl weenu reisi  
ta mohderechana no 25 lihds 30 flauzamahn goh-  
win, Jauna Gessawas muischā pee Dohbeles pagasta  
teefas us to 13tu, 14tu un 16tu Juhni mehnescha dee-  
nu, tam wairakfohlitajam us renti isdohtha.

Maudas, labbibas un prezzi turgus us plazzi. Rihgē tanni 2trā Juhni 1830.

	Sudraba	naudā.	Rb.	Kp.
3 rubli	68	lap. papihru naudas geldeja	I	—
5	—	papihru naudas . . . —	I	35
I	jauns dahlderis . . . .	—	I	30
I	puhrs rudsu . . . .	tappe mafsahts ar	I	5
I	—	fweeschu . . . .	2	25
I	—	meeschu . . . .	—	75
I	—	meeschu - putraimiu	I	25
I	—	ausu . . . .	—	65
I	—	fweeschu - miltu . . . .	2	50
I	—	bihdeletu rudsu - miltu	I	40
I	—	rupju rudsu - miltu	I	—
I	—	firnu . . . .	I	25
I	—	linnu - fehklas . . . .	2	25
I	—	fannepu - fehklas . . . .	—	75
I	—	limmenu . . . .	I	30

	Sudraba	naudā.	Rb.	Kp.
I	pohds fannepu . . . .	tappe mafsahts ar	I	—
I	linnu labbakas surtes	—	I	80
I	—	fliftakas surtes	—	25
I	tabaka . . . .	—	—	70
I	dselses . . . .	—	—	70
I	fweesta . . . .	—	I	80
I	muzza silku, preeschu muzzā	—	—	6 50
I	—	wihkchnu muzzā	—	7 —
I	farkanas fahls . . . .	—	6	25
I	rupjas leddainas fahls	—	—	5 —
I	rupjas baltas fahls	—	—	4 —
I	fmalkas fahls . . . .	—	3	50
50	grafchi irr warra jeb papihres rublis un			
	warra nauda stahw ar papihres naudu weenā			
	mafā.			

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: S. D. Braunschweig, Censor.  
No. 289.